

Nárai Hírmondó

2007/4

Független Közéleti Információs Magazin

Megjelenik negyedévente

Szerkesztették: Marton Melinda, Molnárné Németh Emma, Németh Tamás • Felelős kiadó: Németh Tamás
www.naraihirmondo.pantel.net • E-mail: naraihirmondo@freemail.hu

A fák állva hálnak meg – Dr. István Lajosra emlékezve

Ha valaki, akkor István Lajos volt az az ember, aki egész életével – és halálával – felidéri bennünk azt a bölcs népi mondást, amit írásom címének választottam.

István Lajos Vas megye és – minden túlzás nélkül – egész nemzetünk kiemelkedő jelentőségű fia volt. Orvosként is. Közéleti személyiségként is. Ő cselekvőképes élete utolsó pillanataig mindkét minőségében, orvosként is és közéleti személyiségként is – még hozzá: aktív cselekvőként – tette, amit tennie kellett és tehetett, és amit egész életében és cselekedetével felvállalt...

Tudom, hogy István Lajos professzort Vas megyei polgártársai és orvostársai elsősorban mint orvost ismerték és tisztelték. De ő jelentős személyisége volt a megye és az ország közéletének is. Azt a megyében valószínűleg sokan tudták, hogy ő a megye civil szervezeteit összefogó „Vas Megyéért Egyesület” elnöke volt már hosszú ideje, – és haláláig. De, hogy ő nemcsak a megye közéleti ügyeivel foglalkozott, hanem az egész ország, nemzetünk közös érdekeiért is fáradhatatlanul tevékenykedett még élete utolsó he-

teiben, napjaiban is, – arról valószínűleg kevesebben tudtak. Ezért én, aki István Lajossal elsősorban közéleti tevékenysége során

tudtam közvetlenül együttműködni, róla és rá emlékező soraimban erről szeretnék néhány gondolatot leírni.

István Lajos soha nem volt egyetlen politikai pártnak sem tagja. És ha végiggondoljuk, hogy életében milyen tragikus történelmi korszakokat élt meg és élt át hazánkban: a Horthy-korszakot, a Szálasi-rémuralmat, a Rákosi-korszakot, 1956-ot, a Kádár-korszakot, majd a rendszerváltást, – akkor ez önmagában is sokat mond. De ő soha nem volt hajlandó szűk pártérdekekben (és saját egyéni érdekeiben) gondolkodni, vagy ezeket

kiszolgáltatni. Pedig e politikai tartása, viselkedése – különösen a nyílt diktatúrák időszakában – (enyhén szólva) nem is volt mindig veszélytelen. Az ő közéleti gondolkodását és tevékenységét egész életében egyetlen erkölcsi-politikai alapelv vezérelte: hazaszeretete és egész nemzete közös érdekeinek a szolgálata. Ezt pedig mindig aktívan is felvállalta, ha úgy ítélte meg, hogy ennek

Folytatás a 2. oldalon

Középen István Lajos professzor, jobbján Szili Katalin

Náray Aurél: Jaurius leánya

Mesélő krónikák – Náray Aurél, a Nárai származású festőművész

A múltkori számban ismertett 1623-ban Náraiból elköltözött Náray György, később Zala megyei szolgabíró fia Náray György a délvidék katonai bánja, leszármazásának ágából született Pécsen az a Náray Imre (1818–1882), aki 1841-ben Aradon telepedett le, majd rövidesen ott megyei alügyész lett. Az ő fia volt az Aradon született Náray Iván (1843–1915) író (a kor kiemelkedő írója,

Folytatás a 8. oldalon

3

Önkormányzati hírek

4-5

Orvosi tanácsok

6

Falunap 2007

8-9

Mesélő krónikák

11

Hírek Sport

A fák állva halnak meg – Dr. István Lajosra emlékezve

Folytatás az 1. oldalról

érdekében cselekedhet. Megemlítenék néhány konkrét példát közéleti tevékenységének gazdag tárházából:

1953-ban, amikor a később mártírhálált halt Nagy Imre először miniszterelnök lett, elvállalta, hogy a Hazafias Népfront első kongresszusán Vas megye küldötteként jelen legyen. Majd az 1956 utáni kádári politikai megtorlásokat követően konszolidációs évek során Vas megye akkori megyei tanácselnöke Gondos György, aki régóta jól ismerte István Lajos életútját, azt javasolta a tényleges politikai hatalmat gyakorló megyei pártvezetőnek, hogy István Lajos legyen a Vas Megyei Népfront elnöke. Ő reálsan mérlegelve, hogy tehet-e valamit a megye és az egész ország közös érdekei, ügyei szolgálatában, 1970-ben végül is elvállalta, hogy ő legyen a megyei Népfront elnöke. Meg is választották, és 1990-ig, a rendszerváltásig töltötte be ezt a funkciót. E minőségében a Hazafias Népfront Országos Tanácsának, majd az elnökségének tagja, sőt egyik alelnöke volt. A Nemzeti Kerekasztal-tárgyalásokon (amely fontos szerepet játszott a békés rendszerváltás megvalósításában) a Hazafias Népfront tárgyaló küldöttségének aktív tagjaként vett részt. A rendszerváltást követő években ismét teljes energiájával a szakmájára, orvosi hivatására koncentrálhatott és hematológus professzorként, mint a Magyar Hematológiai- és Transzfúziológiai Társaság örökös tiszteletbeli elnöke hazai és nemzetközi viszonylatban is sokat tehetett szakmájáért. 2007-ben egész élete tudományos és szakmai munkájáért megkapta a Széchenyi-díjat is.

De István Lajos professzor közéleti érdeklődése, figyelme az elmúlt években sem csökkent. És a legutóbbi években tapasztalva, hogy országunk közlete politikailag is és érzelmileg is kezdett – szó szerint – kettészakadni, és hogy emiatt barátságok, szerelmek, családok is szakadtak ketté, – újra nagyobb figyelemmel és aktivitással fordult a közélet felé. Több írásban, beszédben, előadásban hangsúlyozta, hogy a nemzet közös érdekei nem válhatnak a pártviszályok áldozatává. Ezért nemzetünk mai közös érdekeit pártérdekektől függetlenül kell meg-

fogalmaznunk, és törekednünk kell egy pártpolitika feletti új nemzeti konszenzusra.

István Lajos e törekvése során elsősorban ahhoz a közéleti személyiséghez fordult, aki megítélése szerint – pártállástól függetlenül – leginkább képviseli ezeket az elveket napjainkban: Szili Katalinhoz, a magyar országgyűlés elnök asszonyához. Élete utolsó közéleti lépésével meghívta az országgyűlés elnökét Vas megyébe. István Lajos kérésére és meghívására az elnök asszony április 5-én egy egész napot töltött Vas megyében, találkozással és tárgyalással a megyei közgyűlés fideszes elnökével, Szombathely szocialista városi elnökével, a megye katolikus püspökével, – és a városházán egy közös megbeszélésen a megye ismert vezető értelmiségi személyiségeivel, mely tárgyaláson István Lajos professzor – most már tudjuk, hogy élete utolsó nyilvános szereplésével – előadásában sokoldalúan fejtette ki nemzetünk közös érdekeit. Engem – utólag különösen – jóérzéssel tölt el, hogy e napon én is elkísérhettem Szili Katalint erre az útjára és így – életében utoljára – együtt lehettem egész nap István Lajossal.

Kedves Barátaim! Én azért is írtam meg mindezt a „Nárai Hírmondónak”, mert amit István Lajosnak szűkebb hazája, szülőfaluja Bögeje jelentett, – azt nekem Nárai jelenti. Engem édesanyám, Hertelendy Etelka 1931-ben szület Náraiban, nagyapám Hertelendy Miklós házában. Édesanyám pedig testvére volt István Lajos felesége, Hertelendy Magda édesapjának. István Lajos mindezt jól tudva az utóbbi időben megküldte nekem a Nárai Hírmondó több számát. Ezért úgy éreztem, hogy a legkevesebb, amivel István Lajosnak „tartozom”, hogy megírjam soraimat, gondolataimat a Nárai Hírmondónak, – nagy szeretettel gondolva a szülőfalumban, Náraiban ma élő honfitársaimra, és velük együtt fájdalommal, de büszkén emlékezve István Lajos példamutató életének egyes mozzanataira.

Budapest, 2007. szeptember 30.

Kemény Csaba
filozófus

A Nárai Templomért Alapítvány beszámolója

Alapítványunk részére a 2006-os esztendőben a magánszemélyek személyi jövedelemadójukból 125.500 Ft-tal támogatták célkitűzéseinket.

Az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal értesítése szerint az idei évben – 2007-ben – a magánszemélyek 1% felajánlása 138.001 Ft volt, ami már a szükséges adminisztráció és leigazolás után átutalásra is került alapítványunk részére.

Alapítványunk kérésére a Nárai önkormányzat képviselő-testülete évi 50.000 Ft-tal támogatja célkitűzésünket, és az idei évi támogatás már meg is érkezett a számlánkra, amely szintén lekötésre került további felhasználásig. Ezekkel együtt, és a korábbi tartalékkal, és kamatokkal együtt jelenleg az alapítvány bankszámláján 350.508 Ft található. A banki költségeken kívül

más költség az elmúlt esztendőben sem merült fel.

Alapítványunk ezúton is megköszöni az eddigi, és jövőbeni 1% felajánlásokat! Bár templomunk – amely a község legrégebbi épülete – nagyon jó állapotba került az elmúlt évek felújításának köszönhetően, nem lehet elég korán kezdeni egy esetleges későbbiekben megvalósuló pénzügyi alap létrehozását.

Németh Tamás

Önkormányzati hírek

Tisztelt Lakók! Megint idősebbek lettünk negyed évvel. Az elmúlt három hónap eseményeiről számolok be Önöknek. Nárai község Önkormányzati Képviselő-testület július 17-én ülésezett, az alábbi ügyekben hozott határozatot:

22/2007. (07.19.) sz. határozat: törvényességi észrevételek elfogadása

23/2007. (07.19.) sz. határozat: Kultúrház vezetői megbízás megszüntetése Horváth Péterrel, megbízási szerződés kötése Horváthné Kajcsos Gabriellával.

24/2007. (07.19.) sz. határozat: Hősök tere 13. számú lakóépület elbontására szerződéskötésre felhatalmazás

25/2007. (07.19.) sz. határozat: Könyvtári szakfelügyeleti ellenőrzés intézkedési javaslatának elfogadása

26/2007. (07.19.) sz. határozat: Szombathelyi Kistérségi Megállapodás módosítása

27/2007. (07.19.) sz. határozat: Külterületi árkok tisztítása, karbantartása

28/2007. (07.19.) sz. határozat: Hősök tere, Arany J. utca és Lövői utca felújításra ajánlatok bekérése

29/2007. (07.19.) sz. határozat: József A. utca 12. 1/2 ingatlan értékesítésre meghirdetése

Július 21-én, szombaton tartottuk a falunapot. A rekkenő hőség ellenére mind a főzőversenyen, mind a délutáni színes programsorozaton sokan vettek részt. Az elmúlt évek falunapjaira visszatérve, évről évre többen látogatnak ki a parkba, amit nagy örömmel veszünk, mert látjuk, hogy a falu lakói érdeklődnek a közösségi programok iránt. Augusztus hónapban a Kolonics ház elbontása megtörtént. A közeljövőben az önkormányzat kizárólag füvesíteni kívánja a területet. A későbbi faluközpont-felújítás keretében tervezzük parkoló és közpark kialakítását. 2007. szeptember 17-én ismét ülésezett a Képviselő-testület. Módosítottuk a szociális rendeletet (7/2007. (IX.17.) rendelet: A szociális ellátások helyi szabályairól szóló 7/2006. (VII.28.) rendelet módosításáról), valamint az alábbi határozatokat hoztuk:

30/2007. (09.14.) sz. határozat: 2007. I. félévi költségvetési beszámoló elfogadása (A napirendi pont tárgyalásánál a képviselők kitértek arra, hogy a kiadások tervben alul maradtak, a bevételek pedig felül. Összességében elmondható, hogy az önkormányzat jól gazdálkodik a lehetőségeivel, jelentős a megtakarítás, amit a későbbi pályázatok önerejeként kíván felhasználni a testület.)

31/2007. (09.14.) sz. határozat: Polgármesteri Hivatal létszámcsoökkentése elutasítása (Javaslatlalt eltem, miszerint a hivatal működési létszámát csökkenteni lehetne, ezzel is pénzt takarítva meg a településnek. Sajnos ezzel nem minden képviselő értett egyet, ezért a kezdeményezést a képviselő-testület elutasította.)

32/2007. (09.14.) sz. határozat: A 081/1, 086/26, 086/27, 086/29 hrsz.-ú külterületi földrészletek belterületbe vonása

33/2007. (09.14.) sz. határozat: Nárai Önkormányzat megállapodása Bene Imrével és Bene Imrénével közműfejlesztés tárgyában

34/2007. (09.14.) sz. határozat: Kultúrház lapostető javításának engedélyezése (A legkedvezőbb ajánlat beérkezett, így a lapostető komplex felújítási munkái a közeljövőben megkezdődnek.)

2007. szeptember 16-án volt a búcsú. A szép idő kicsalogatta az embereket, a gyerekeknek rengeteg szórakozási lehetőség volt, míg a felnőttek a búcsúi bálban szórakozhattak. Itt is öröm volt látni, hogy nyüzsögtek a faluban a gyerekek, sétáltak a baráti társaságok és az esti bálban is feltűnően sokan voltak. A negyedév „záró” ülése október 10-én volt.

Az alábbi döntések születtek:

Hozott rendelet:

8/2007. (X.10.) rendelet: A gyermekétkeztetés intézményi térítési díjának megállapításáról szóló 2/2007. (III.26.) rendelet módosításáról

Hozott határozatok:

35/2007. (10.09.) sz. határozat: csatlakozás Nyugati Határvidék Akciócsoporthoz

36/2007. (10.09.) sz. határozat: 2007. 1-3 negyedévi költségvetési beszámoló elfogadása (Az önkormányzat kedvező gazdálkodásának köszönhető, hogy az önkormányzat számláján 20 millió Ft van lekötve, és a napi kiadások fedezésére is jelentős összeg áll rendelkezésre.)

37/2007. (10.09.) sz. határozat: Nyugat-dunántúli regionális hulladékgazdálkodási projekthez csatlakozás

38/2007. (10.09.) sz. határozat: József Attila utca 12. szám alatti 1/2 önkormányzati tulajdoni hányad értékesítése. (Az önkormányzat fél éve, idén áprilisban 2.100.000 Ft-ért vásárolta a fenti ingatlant, amit most 2.600.000 Ft-ért sikerült értékesíteni.)

A Polgármesteri Hivatal működése továbbra is zökkenőmentes, a beérkező ügyek határidőn belül elintézésre kerülnek. A hivatal dolgozói továbbra is törvényes, ügyfélbarát ügyintézésre törekednek. Október hónapban egy átfogó közigazgatási ellenőrzés zajlott a hivatalban. Az ellenőrző hatóságok nagyobb hiányosságot nem találtak, összességében a hivatali munka a megyei átlagnak megfelel, az ellenőrzés során készült jegyzőkönyvek a későbbiekben várhatóak. Eddig csak az ÁNTSZ szakvéleménye érkezett meg, amiben kötelezték a hivatalt, hogy a temetőben WC-t létesítsen, illetve a ravatalozó frissítő meszelését írták elő. Ugyan a második ciklusomat töltöm, mint polgármester, ugyanolyan elhivatottsággal dolgozom a település életének jobbá tételén, mint amikor először megválasztottak, de sajnos sokszor akadályokba ütközöm. A képviselő-testületben már a kezdetek óta feszültség van, ami az idő előrehaladtával sem csitul, a nézeteltérések folyamatosak. Gyakran előfordul, hogy jobbító szándékkal feltett javaslataim elutasításra kerülnek. Mivel kis település vagyunk, nem beszélhetünk politikai ellentétekről, de a testületben mégis van ellenzék. Vagy ellenség? Összességében talán elmondható, hogy a képviselő-testület a falu fejlődéséért dolgozik, és remélhetően a fő célkitűzésekben megegyezünk. Ilyen elsősorban a falu központjának a felújítása, az iskola épületének „megmentése”, a közintézmények, valamint a járdák felújítása. Ezek a fejlesztések várhatóan a jövő évben megkezdődnek.

Stifter Attila
polgármester

Díszek a bőrben (ékszerek itt, ékszerek ott)

Köldökben, nyelvbén, orrban, ajakon, szemöldökben, s ki tudja a test mely helyein lelhetők fel a ma oly divatos testékszerek. Ám mint minden, ez a fajta cicoma sem újdonság, hiszen az ókori Rómában a királynők ékesítették testékszerrel a köldöküket, míg Rómában az erősebb nem szúratta át mellbimbóját, hogy ezzel is jelezze férfiasságát.

Manapság ismét nagy reneszánszát élik a gömbök, karikák, láncok, strasszok s egyéb díszek, melyeket a test különböző pontjaira helyeznek szakemberek. S ha már itt tartunk: nem lehet elégszer hangsúlyozni, hogy ezeknek az ékszereknek a behelyezését mindig szakemberre kell bízni. Azt a testrészt, ahová az ékszert behelyezik, alaposan fertőtleníteni kell, mert egyébként berepedezések, fájdalmas duzzanat, vérömleny keletkezhet, vagy éppen allergiás reakció, gombás bőrbetegség alakulhat ki az apró „műtét” helyén. De ennél nagyobb baj is lehet a fertőtlenítés hiányából: vérmérgezés, hepatitis B fertőzés, sőt akár AIDS is előfordulhat.

Hova, de hova?

Azt is jól meg kell gondolni, hova tesszük az ékszert. A köldökbe helyezett piercing gyakran okozhat gyulladást, mert a köldök meglehetősen kényes terület: itt a bőr húzódik, esetleg ráhajlik, így az ékszer irritálhatja. Ráadásul, ha a piercing kiálló, könnyen beleakadhat a ruhába, ami fájdalmat, és – esetenként – maradandó sérülést okozhat. Gyulladásos problémák adódhatnak az ajkon, a nyelven vagy az orrcimpán is, ilyenkor legjobb, ha azonnal kivesszük az ékszert. Ha a lob elmúlik, vissza kell tenni a piercinget, mert az apró lyukak gyorsan befornak. Vigyázni kell a női mellbimbó ékszerkezésekor, ugyanis könnyen megsérülhetnek a tejvezetékek. Szoptatás idején kiveszik a díszet, s ha az anyu-

ka még a baba elválasztása után is úgy gondolja, visszahelyezheti az ékszert.

Ajánlott minél jobb minőségű anyagból készült piercinget használni, mivel a nikkelt tartalmazó díszek esetében könnyen alakulhat ki allergia. Ez aranyból, acélból, platinából, vagy éppen titánból készült ékszerek esetében nem fordulhat elő.

A legkedveltebb hely.

Valószínűleg régóta nem gondolunk így rá, de a fülben elhelyezett ékszer is piercing. Régebben természetes volt, hogy a baba – születése után nem sokkal –, már a kórházban megkapta az első fülbevalóját. Ez a szokás már a múlté, ellenben a fülbevalók száma megkétszereződött, megháromszorozódott, – és így tovább – a fülekben. Manapság már nemcsak a fülcimpába kerül ékszer, hanem gyakran a fül első harmadában lévő porcot is átfúrják. Mivel ezen a helyen gyengébb a vérellátás, ezért egy esetleges fertőzés súlyosabb lefolyású lehet. Ha baj van, arra a következő jelek hívják fel a figyelmet: kipirosodás, fájdalom, a fül duzzanata. Mindenképpen forduljunk orvoshoz ilyen esetben.

Az első előtt...

Ha valaki úgy dönt, szeretne piercinget – a tetoválással ellentétben ezek bármikor eltüntethetők –, néhány alapvető dologra mindenképpen figyeljen oda:

– Az első testékszer kizárólag orvosi fémből készült dísz legyen, még ha ezek nem is olyan szépek. Ha már teljesen begyógyult a műtét hege, lecserélhetjük egy nekünk jobban tetsző arany, vagy éppen titán ékszerre is.

– Csak engedéllyel rendelkező helyen csináltassunk piercinget.

– Tartsa be a szakember utasításait.

– A piercinget – körülbelül – két hétig ragasszuk le. Így az ékszer nem mozdul el és a fertőzés sem érheti a megbotlyagott területet.

– Lehetőleg ne nyáron csináltassunk piercinget, mert ilyenkor nagyobb a fertőzés veszélye: a sebet könnyebben érheti homok, egyéb szennyeződés, víz, vagy éppen izzadság.

Dr. Nedeczky Alajos

házi orvos

Tisztelt Olvasó!

Ősszel és télen megnövekszik a virális és bakteriális fertőzések száma. A betegségek kialakulását elősegíti, ha relative kis helyiségekben sok ember tartózkodik. Ennek típusos helyszíne az óvoda és az iskola. A gyermekpopulációt érintő fertőzések rendszerint lázzal járnak. Az orvoshoz fordulás leggyakoribb oka a láz. A láz nem betegség, hanem tünet. A láznak az okát kell megszüntetni. A következőkben a lázcillapításról szeretnék néhány gondolatot felvetni.

Normál testhőmérséklet és annak mérése: a hőmérséklet mérésénél megkülönböztetünk maghőmérsékletet (a test belső hőmérsékletét) és köpenyhőmérsékletet (bőrfelület hőmérsékletét). A maghőmérséklet fél fokkal magasabb, mint a bőrhőmérséklet. Ezért abból fél fokot le kell vonni (pl: csecsemőknél). A maghőmérsékletet kisebb gyermekeknél célszerű mérni,

akik mozgékonyaságuk miatt nem tűrik el a hónaljban történő hőmérését. Maghőmérsékletet mérhetünk végbélben, fülben. A fülhőmérőt csupán hároméves kortól használhatjuk, mert csak akkor pontos a mért érték, ha az eszköz résmentesen illeszkedik a külső hallójáratba. 3 év alatt hamisan a valós értéknél alacsonyabbat mérnénk! Fülfájós gyermek lázát ne ellenőrizzük fülhőmérővel. A mérés addig történjen, míg a hagyományos hőmérő folyadékszála mozog (jelenleg nem higannyal, hanem színezett sósorszással töltöttek a higanymérgezés veszélye miatt), vagy az elemes hőmérő csipogni kezd. A normál testhőmérséklet átlagos klimatikus viszonyok közt (20-25 fok) nyugalomban 36-37 fok. Hőingadozás a napszakok közt is rendszeres. Esténként hőmérsékletünk fél fokkal magasabb a reggel mért értéknél. Veszélyes-e a láz? A láz nem veszélyes, hanem a lázat kiváltó betegség lehet veszélyes! Az okot kiváltó betegséget kell megszüntetni, ami orvosi feladat. A beteg életkora is nagyon fontos tényező. Fiatal (0-3 éves gyermekeknél) és idősebb betegeknél a 38 fokos láz mögött súlyos megbetegedés állhat fenn (felső-, alsó légúti, húgyúti fertőzés), míg nagyobb gyermekeknél a 40 fokos láz sem jelenti

mindig súlyos betegség fennállását. A betegek megítélésében sokat segít az általános állapot mérlegelése (közérzet, étvágy stb.). Ha a lázas állapothoz egyéb tünetek: hányás, hasmenés, dyskomfort érzés, fájdalom, bágyadság, aluszékonyság, köhögés társul, feltétlenül orvoshoz kell fordulni.

Lázcsillapítás. A láz az esetek többségében ártalmatlan tünet. Segíti a szervezetet az immunrendszer stimulációjával a kórokozók elpusztításában. Tekintettel arra, hogy az immunrendszer 3 év alatt még kifejletlen, fiatal gyermekeknél a lázat is komolyabban kell venni. A lázcsillapítás lehet gyógyszeres és fizikális. A gyógyszeres lázcsillapításra jelenleg terjedelmi okok miatt nem térek ki. A fizikális lázcsillapításnak két fajtája van: a törzsborítás és a hűtőfürdő. Mindkét módszert fokozatosan kell végezni, így elkerülhetjük azok kellemetlen mellékhatását, a borzongást. A törzsborítást langyos 22-24 fokos vizes textíliával a testet nyaktól ágyéig betekerjük. Ha a borogatás felmelegszik cseréljük. Nylonnal, takaróval nem szabad betakarni a beteget, mert testhőmérséklete nem csökken, hanem emelkedik! A hűtőfürdőt célszerű akkor használni, ha kád áll rendelkezésünkre. 37 fokos vízbe (ne a beteg testére közvetlenül öntve) hideg vizet keverünk, azt 22 fokra lehűtjük. A hűtőfürdő időtartama kb. 5 perc legyen. Többször ismételhetjük.

A „lázgörcs” és a láz kapcsolata. A lázgörcs a gyermekkori görcsök leggyakoribb formája. 18-24 hónapos gyermekeknél a leggyakoribb. Fiúknál sűrűbben fordul elő. 3 hó – 5 éves korosztály 2-4%-át érinti. Eszméletvesztéssel járhat, szeme fennakad, arca ellilul vagy elszürkül a légző izmok görcse miatt. 1 éves kor alatt ismétlődhet. A lázgörcs oka nem a láz, hanem az csak kísérője a vírusfertőzésnek. Bizonyos genetikai okok is közrejátszhatnak a lázgörcs kialakulásában. A lázgörcs nem okoz sérülést, nem növeli az epilepszia kialakulásának a kockázatát! Lázgörcs esetén biztosítani kell a gyermek szabad légútjait. A beteget hanyatt kell fektetni, a nyelvet, ha hátracsúszott előre kell húzni, a fejét hátra kell hajtani, az áll lehetőleg függőleges helyzetben legyen. Lázat kell csillapítani. Vigyázat! Lázgörcsös betegnél szájon át ne adjunk lázcsillapítót a félrenyelés veszélye miatt. A ruházatot célszerű meglazítani. A lázgörcs bármennyire is ijesztő, legtöbbször spontán pár perc alatt megszűnik.

Egyéb tanácsok: a lázas beteget mindig könnyű ételekkel tápláljuk, bőségesen itassuk, valamint fontos a C-vitamin bevitel. Köszönöm figyelmüket!

Dr. Halász Ernő

csecsemő- és gyermekgyógyász szakorvos, házi gyermekorvos

Serdülő gyermekeinkre leselkedő veszélyek 3.

Beszéltünk már az alkoholról, a dohányzásról, most essék szó korunk egyik legveszélyesebb egészségkárosítójáról, a különféle drogokról. Tisztázzunk először egy-két fogalmat: Mit nevezünk szenvedélybetegségnek, függőségnek?

Szenvedélybetegségnek azokat a viselkedési formákat, szokásokat nevezzük, amelyeket a személy kényszeresen újra és újra végrehajt és ezek a személyre káros következményekkel járnak. Ezek a függőségek kétfélek lehetnek:

- kémiai szerek iránt, ezt más néven drogfüggőségnek nevezzük,
- valamilyen viselkedési együttestől, ezt viselkedési függőségnek nevezzük. (pl.: játékszenvedély, számítógépes játékoktól való függőség, internet függőség, videó függőség, kleptománia, kényszeres pénzköltés, kényszeres evés).

Mit nevezünk drognak? Az olyan anyagot, amely a szervezetbe kerülve a központi idegrendszerre hat, és módosítja annak működését. Ily módon ezek a szerek megváltoztatják a használó gondolkodását, hangulatát, viselkedését, azt a módot, ahogyan a világot szemléli. A drogok csoportosítására is több lehetőség adódik: Csoportosíthatjuk a szerint, hogy legális-e a használatuk vagy tiltott. Ez a csoportosítás mindig az adott kultúrától, társadalomtól függ. Így míg Magyarországon az alkohol legális drog, addig a mohamedán országokban tiltják a használatát. Nálunk legális drog még a kávé és a cigaretta, illetve a szerves oldószerek. Ezek szabadon megvásárolhatók, de ez nem azt jelenti, hogy kevésbé lennének veszélyesek, mint az illegális drogok.

Sokan megkülönböztetnek könnyű és kemény drogokat. A lágy drogok közé szokás sorolni a cannabis származékokat, a marihuánát és a hasist. Az elnevezés téves nézetet sugallhat, hisz a lágy drogok esetében is komoly veszélyekkel kell szembenéznünk. A leginkább elfogadott csoportosítás a drogok központi idegrendszerre gyakorolt hatása alapján történik:

- szerek, melyek stimulálják, gyorsítják, izgatják az idegrendszer működését, ezek a stimulánsok (ecstasy, kokain, nikotin, koffein)
- szerek, amelyek elsődlegesen nyugtató hatásúak, ezek a depresszánsok (nyugtatók, altatók, szorongásoldók, ópium, heroin, morfium, metadon)
- szerek, amelyek a tudati működést, észlelést, gondolkodást változtatják meg, ezek a hallucinogének (LSD, meszkalin, DMT, PCP, szerves oldószerek).

Szóval rengeteg veszélyes anyaggal találkozhat gyermekünk egy laza, „bulis” hétvégén. A legtöbb serdülő viselkedését a valahová tartozás vágya motiválja, fontos, hogy ismerjük gyermekünk barátait, akikkel szeret együtt lenni, az időt mulatni. Beszélgesünk vele, próbáljuk megérteni a „világunkról alkotott képét”! Legyünk őszinték és következetesek! Fogadjuk el személyiségét, és ne törekedjünk „erőszakos” átalakítására! De közben nyitott szemmel járva, időben észleljük, ha van mit: erőteljes folyadékfogyasztás, tág pupillák, különféle színű tabletták, gyomorgörcs, piros szemek, sebek a száj körül, fecskendő, injekciós tű, elgömbített kanál, álmoság, depresszió, papír csomagocskák, kis műanyag zacskók, koordinálatlan mozgás stb. Ha problémát észlelünk, ne habozzunk segítséget kérni! Segítségünkre lehet: háziorvos, Droginformációs Alapítvány, Rév Ambulancia, Drog Stop, Rendőrség.

Molnárné Németh Emma

védőnő

Falunap 2007

Július 21-én immáron nyolcadik alkalommal rendeztük meg a falunapot, településünkön.

Az évek hosszú tapasztalata, arra sugallta a szervezőket, hogy megpróbáljanak mindenki számára élvezhető műsorokat idehozni. Nem volt ez másként idén sem. Reggeli ébresztővel indult a nap, amit a mise követett a Millenniumi parkban. Délről a főzőversenyre jelentkezett 17 csapat vette birtokba a parkot, és elkezdtek főzni a gulyásokat, plusz a nagy kondérban is meg-

kezdődött a főzés. Amíg főttek az ételek, megkezdődött a műsor a színpadon. Kenderke néptáncgyűttes műsorával indítottunk, ekkor még (és később sem) nem sokan voltunk, mert hát belefutottunk a legmelegebb napba. De ez a lelkes kis közönséget nem zavarta, mert az Ikervári Színjátszókör vásári komédiáját már a sötét árnyékából nézték meg. Vissza a színpadra.... Modern táncbemutatón a fiatal lányokról szakadt a víz, de műsorukat nagy

taps fogadta. Utánuk következett a Sorry-N együttes, ők könnyed, fülbemászó, saját szerzésű dallamokkal érkeztek. Aztán a gyerekek nagy örömeire, sajnos mentő is érkezett, egy rosszulléthez (még mindig nagyon meleg volt). A mentő távozása után az árnyat adó fák alatt megkezdte gyermek-

műsorát a Szamóca Színház, közben a színpad mellett már fellépésre vártak a

Hastáncos Hölgyek. A legnagyobb tapsot ők kapták. A hastáncosok után a már harmadik alkalommal nálunk szereplő Csepregi Big Mouse Band csapott a húrok, illetve a trombiták közé, operettől a sramliig. De előtte még a főzőverseny díjátadására került sor. Díjakat a Pannon ajánlotta fel, fődíj egy mobiltelefon volt, amit a zsűri egyöntetűen Horváth Péternek és csapatának adott át. Gratulálunk a többi díjazottnak és csapatnak is. Jövőre ugyanitt. Ha már támogatót említettem nem hagyható ki az Önkormányzat, a Stifém Kft., és a Nyugat Rádió FM 88,4. Kezdett esteledni, mikor a Big Mouse Band befejezte műsorát, a meleg is kezdett elviselhetőbbé válni, kezdtek az emberek is kimerészkedni. Táborfütytyűzés, szalonnasütés zárta volna a napot, de a DuNex-Team egészen hajnali 1-ig játszotta a jobbnál jobb zenéket, ja és a meleg is enyhült. Remélem, akik kint voltak jól érezték magukat, akik nem voltak kint megbánták, és jövőre kijönnek a Millenniumi parkba, mert jövőre is lesz falunap Náraiban.

ifj. Horváth Péter

(ja, én vagyok az, aki egész nap beszélt a mikrofonba)

Horváth Péter

Fényképezte: Horváth Szabolcs

Fóttér – olvasók fóruma

Máté Ildikó kérésére közöljük a következő levelet, melyet a Nárai képviselő-testület tagjainak írt, és mivel úgy tudja, hogy levele írása után már többször volt önkormányzati ülés is, ám furcsállja, hogy választ a mai napig nem kapott sem a képviselő-testület vezetőjétől, sem pedig a jegyzőtől. Szeretné, ha mindenki megismerné a történetét. Arra buzdítja Önöket is, hogy bátran álljanak ki véleményük mellett, ne tűrjenek el semmiféle megaláztatást. (M. M.)

Tisztelt Képviselő Urak, Polgármester Úr!

Azzal a kéréssel fordulok Önökhöz, hogy Kött András Jegyző Úr viselkedését felülvizsgálni szíveskedjenek, és munkáltatói jogukkal élve a megfelelő intézkedést tegyék meg vele szemben. Kérésemet a következőkkel indoklom: 2007. augusztus 22-én bementem a Hivatalba a lányommal a szociális segélyem megszüntetését kérve. Ekkor a Jegyző Úr viselkedése és a velem szemben használt hangneme egyszerűen minősíthetetlen volt. Sajnos már nem először tapasztaltam ezt tőle.

A pontos eset a következőképpen zajlott le: Közöltem, hogy szeptember elsejétől nem tartok igényt a szociális segélyre. Erre Ő azt mondta, hogy már augusztus elsejétől nem jár, mert Zernovác Imrének, az élettársamnak van munkája. Holott csak augusztus közepén lett hivatalos munkahelye. Én augusztus közepén jeleztem neki, hogy lesz munkahelye az élettársamnak, de még nem volt hivatalosan bejelentve. Ekkor azt mondta, hogy kell egy munkáltatói igazolás. 22-én már azt mondta, hogy ő neki ilyen papírok nem kellenek. Már itt meghazudtolta saját magát. Én úgy gondolom, hogy igazolnom kellett volna, hogy Ő mennyit keres és ez alapján megítélni a dolgokat.

Szó szót követett. Azt mondta, itt állok 5 perce, döntsem el mit akarok. Hogy takarodjak innen, mert nincs rám ideje. (Még egyszer mondom, hogy a kislányom is velem volt!) Sajnos trágár szavakat is használt. A lényeg, hogy engem szó szerint kidobott a Hivatalból, szinte már féltem tőle, mert úgy jött felém. Azt mondtam neki, hogy fel fogom jelenteni, illetve, hogy jelezni fogom a Közigazgatási Hivatalban a viselkedését. Erre ő csak azt

hajtogatta, hogy takarodjak innen, mert kihívja a rendőrséget. Innentől kezdve már kint találtam magam és a lányomat a Hivatal lépcsőjén és rám csapta az ajtót. Ezután felhívtam Lóránth Csaba, Németh Tamás, valamint Koltay Ernő képviselő urakat és elpanaszoltam mi történt. (Sajnos csak az ő telefonszámukat tudom.) Utána bementem Szombathelyre, a Közigazgatási Hivatalba. A portás úr kérdezte, milyen ügyben járok. Én mondtam, hogy Náraiból jöttem. Ő erre azt kérdezte kivel van már megint probléma, a jegyzővel? Ebből levontam a következtetést, hogy nem én vagyok az egyedüli ember, aki panaszt tesz rá. Ez be is igazolódott, ugyanis amelyik hölgy intézte az ügyemet elmondta, hogy sajnos nem csak én jövök panaszra, sőt ő már személyesen is tapasztalta a nárai jegyző indulatosságát. Azt tanácsolta, hogy a képviselő-testületnek írjam meg, hogy mi történt. Én ennek eleget is tettem. A Jegyző Úrral augusztus 23-án közöltem, hogy augusztus elsejétől nem tartok igényt a szociális segélyre, annak ellenére, hogy papírral nem tudja igazolni, hogy az élettársamnak mikortól van munkahelye. Innentől kezdve nem a segély érdekel, hanem az embertelen viselkedési módja.

Tisztelt Képviselő Urak! Csak még annyit, hogy szerintem, az ejnye-bejnye szóval nem megoldható ez az ügy, mert sajnos a Jegyző Urat már nagyon sokszor hallottam ordítani másokkal is, csak éppen hazamennek és nyelnek egyet. Véleményem szerint ő nem tud kommunikálni az emberekkel, csak ordítani. Nem lehet vele közös nevezőre jutni. Mindnyáján, akik a Polgármesteri Hivatalban hivatalos ügyeinket intézzük elvárjuk, hogy tiszteletudóan és korrekt módon bánjanak velünk! Kérem, intézkedjenek, hogy a jövőben ez így is legyen! Kérem továbbá, hogy levelem tartalmát a soron következő képviselő-testületi ülésen megvitatni szíveskedjenek és a jegyzővel szemben pedig a megfelelő intézkedéseket tegyék meg. Nárai, 2007. 08. 24.

A levélbe nem írtam le, de Önökkel szeretném tudatni azt is, hogy a Jegyző, miután kiutasított a Polgármesteri Hivatalból és becsapta mögöttem az ajtót, még kulcsra is zárta. Pedig szerintem az nem az otthona.

Máté Ildikó

Csokiszámítan

Ne nézd meg a szöveg alját! Ha próbálkoznál is becsapni, a Csokimanó tudni fogja az igazságot! Ez alig egy perc lesz. Nem időpocsékolás, élvezni fogod. Számolj és válaszolj azonnal, ahogy olvasod a szöveget. Mondtam, hogy ne olvasd el a szöveg végét!

1. Először is mondd meg, hányszor gondolsz egy héten arra, hogy csokit szeretnél enni! Ha a szám nem esik egy és tíz közé, akkor te nem is vagy alkalmas csokiszámítanra, azonnal hagyd el a helyiséget!

2. Szorozd meg ezt a számot kettővel! Ne aggódj, a szorzás maga nem hizlal!

3. Add hozzá Hófehérke törpéinek számát.

4. Az eddigi eredményt szorozd meg 50-nel!... Gyorsabban, nem érek rá örökké! Az izzadás egyébként fogyaszt!

5. A kapott számhoz add hozzá Thököly Imre erdélyi fejedelem születésének évszámát!... Még ezt sem tudod? Na segíték, 1657.

6. Az eredményből vond ki a születési éved négyjegyű(!) számát!

7. Most kaptál egy háromjegyű számot. Az első számjegy, na mi, a csokifalhatnékod száma. A következő két szám pedig... na... ennnyedik születésnapod volt/lesz az idén. Siess, a csokiszámítan csak a varázsében, 2007-ben működik.

Mesélő krónikák – Náray Aurél, a Nárai származású festőművész

Folytatás az 1. oldalról

kinék műveit Erzsébet királyné is megrendelte), tőle és Bittner Karolina író nő fiaként született Náray Aurél festőművész 1883. február 27-én Budapesten, aki ugyanott hunyt el 1948. augusztus 29-én. Bár művészeti iskolába sosem járt, tanítótól sem tanulta a festészetet, ennek ellenére vált ismert és keresett festőművésszé.

Testvérek

Testvérek

Szerelmesek

A népeletből merített naturalista életképeket festett. Útmutatói kiváló művészek alkotásai voltak. A Múcsarnokban korán feltűnt tehetségével, és bizonyos mértékig Munkácsyra emlékeztető festményeivel. A spirituális Művészek Szövetségének egyik megalapítója és tagja volt. Az Egyházművészeti Kiállításon oklevelet, a barcelonai világkiállításon pedig ezüstérmet kapott! 1921-1924-ben a Nemzeti Szalonban rendezett kollektív kiállítást műveiből, 1924-ben képeivel kiállításokon az USA-ban járt.

Ez a kehely az új...

Náray a világban tapasztalható általános szépséget, a szerelmet és a tiszta szeretet alapján nyugvó családi életet s emberi kapcsolatokat mind a teremtség mögött rejlő Gondviselőnek tulajdonította. Ezt 1940-ben Van-e Isten? címen kiadott könyvében meg is írta.

Csaknem minden festményének uralkodó vonása a szépségre való törekvés. Ahol ettől eltér, az mindig szándékos és bíráló

jellegű. Jellemző, hogy művei legnagyobb részét kis változtatásokkal újra és újra megfestette. A kifejeznivalót így körüljárva közelítette meg az eszményi változatot. Néhány virágcsendeletről és képzelet utáni tájképtől eltekintve leggyakoribb világi témája a szeretett nő, az anya-gyermek közti és a testvérek közötti bensőséges viszony. Irányzatok fölötti és kordivatoktól mentes ábrázolásmódja már az 1920-as évek elejére kialakult. Festészete továbbiakban csak finomságaiban és elmélyültségében nemesedett. Művei ritkán bukkannak fel hazai aukciókon. Hiteles forrás szerint körülbelül hatvan vallásos témá-

Náray Aurél: önarckép

Fiatal lány

Tavaszi érkezése

A kis zenészlány

jú művet alkotott. Tudva azt, hogy ezek nagy része a 30–40-es években külföldre került, ott találtak gazdára, képei a külföldi aukciók keresett darabjai.

Néhány műve a Magyar Nemzeti Galériában van. „Krisztus a tengeren” című képe az Új Magyar Képtárban, több más festménye pedig a Fővárosi Képtárban függ. Főbb művei Csodálatos halászat, Jaurius leánya, Madonna, Jézus a kisdedek között, Liliomok, Jézus a hajóból tanít, Sárga virágok, Utolsó vacsora, Koraőrszi hangulat.

Németh Tamás

Mesélő krónikák – Balázsy Lajos iskolai alapítványa

Alapítványi oklevél.

Alulírottak bizonyítjuk, hogy 1925. márc. 19-én elhalálozott Balázsy Lajos ny. nárai-i esperes, plébános 2.000.000 K-z, azaz kettőmillió koronát fizetett a nárai-i plébánia alapítványi pénztárába azzal, hogy ezen alapnak kamatai a róm. Kath. iskola folyó kiadásainak fedezésére fordíttassék.

Az alapítványi pénztár kezelősége ezen összeget az egyházmegyei vagyonkezelési szabályzat utasításai szerint biztosítani és gyümölcsöztetni tartozik, hogy az említett iskola részére az alapító szándéka szerint az alapítványi összeg kamataiból az iskolai szükségletek beszereztesse.

Ezen okirat három ugyanazon tartalmu példányban állíttatott ki. Az egyházmegyei főhatóság jóváhagyása után egyik példány

ugyanazon hatóság okirattárában, az eredeti példány a nárai-i plébánia levéltárában megőrzés végett elhelyeztetik, a harmadik példány pedig az alapítónak kézbesítetik.

Kelt Nárai, 1926. évi január hó 16n

Pintér Lajos alapítvány tevő

Pintér Lajos plébános

Eörssy József

Bölcsvölgyi József

Resetár Lajos

Lengyel József

Gazsy János

Jóváhagyom: Szombathely, 1926. február 18-án, János püspök

Németh Tamás

Mesélő krónikák – Náray Marinka Testamentoma

Alább megh irt adom tudokra kiket illik ezen levellemnek rendiben, hogy én Isten irgalmasságából sullyos betegséggel meg látogatván az Szent Sacramentumok vétele után ép elmével lévén csekély ingóságaimrul tesek illy rendelés, és ugyan:

1. Vagyon 14 forintom Nárai György egy testvér Bátyámnál ezen pénzt hagyom Nárai Sz. Templomra.

2. Vagyon Gombos Mihálynál 10 forintom azt hagyom lelke-mért szolgálándó Sz. Misékre.

3. Vagyon az Ládámban ciráter 10 forint, azt hagyom tisztességes, de takarékos el takartatásomra, ugy hogy ha valami maradna azon pénzbül adassék az Sz. Ferencz, és Lelki Tudomány egyben foglalt Congregationak.

4. Vagyon egynihány réf való vékony vászنام azt hagyom Sz. Misékre.

5. Vastagabb egynihány réf vászنامat pedig hagyom Nárai Jó-zsef egy Testvéremnek és nevetlen fiacskájának ugy az eő leánykájának hagyok viselő ruháimból 4 Inget, kettejét hagyom Nárai Györgyné Angyomnak.

6. Sujtásos Szoknyámat hagyom Boldog Asszony képére.

7. Csideiné néném Őrse leánykájának hagyom az vörös szoknyámat egy párnával és két lepedővel együtt, tudnia illik: egy folyós és egy a cihával.

8. Legjobb párnámat, Donhával együtt ugyan Nárai Sz. Templomra.

9. Ujj mentémet hagyom Kiss Unyomi Sz. Templomra.

10. Cser süreinél lévő fél hold gabonámat, ugy az Gyalogutban fél holdat, Sós uttya végén egy fertál gabonámat nem különben Nárai Sz. Templomra.

11. Csidei Eviczanak mellettem való szolgálattyáért hagyom egy alább való szoknyámat egy vánkossal edgyütt, ugy egy kiss ládám, egy N. sörtvélessel edgyütt.

12. Egy selem és két fehér gylcs fehérmümet hagyom az Sz. oltárta.

13. Deszka agyamat öreg ládával, ugy több vass és fa eszközökkel edgyütt hagyom Nárai György Bátyámnak.

14. Azmár el hagyott két lepedöm és testem takarásáro leendőkön kívül ha maradnak lepedők, azokat is hagyom lelkemért. Egy pár ujj cipellő is vagyon az ládában el adattatván fordíttassék árra Sz. Ferencz Oltárjára.

15. Szombathelyi földösnek ados vagyok orvosságokért, az ki fog telleni az láda fiában különösen lévő pénzbül.

16. Korcsmáro adós vagyok bor árrával 5. vagy 6. pénzel az ki telik Nárai Jánosnál lévő 5. és Böcsfödiéknél lévő 3 garasombul.

Melly utolsó akaratomat, és rendelésemet meg erősítem ezen kezem vonyásommal erősített Testamentom levellemmel, az alábbi Emberséges Emberek előtt.

Náraiban 13 Juny 1764

Nárai Marinka

Coramme Joanne Gusálly Parocio

En előttem alsó nemzetes Nárai János

En előttem nemes Zelles Boldizsár

Németh Tamás

10 ével ezelőtt történt – Nárai 1997

– Az önálló községek jegyzékében 1997. január elsején a lakóhellyel rendelkezők száma 1024 fő volt Náraiban. (Ma 1180 és 1200 fő között van.)

– Náraiban 1997-ben valósult meg a vezetékes gáz bevezetése és a minden ingatlanra való beállítás.

– 1997-ben volt a NATO-népszavazás Magyarországon. A fel-tett kérdés a következő volt: "Egyetért-e azzal, hogy a Magyar Köztársaság a NATO-hoz csatlakozva biztosítsa az ország vé-dettséget?" Községünkben 838 szavazóból 419-en jelentek meg a szavazáson. 364-en igennel, 55-en nemmel voksoltak. Mint ismeretes, az országos arány is hasonló volt. Magyarország így csatlakozott a NATO-hoz.

– Labdarúgás, 1997 novembere: Nárai–Apátistvánfalva: 3:1 (1:1) Nárai, 50 néző, vezette: Rempárt. Nárai: Németh – Hom-pasz, (Molnár), Király, Horváth A., Nyul, Papp – Horváth K., Kovács (Nagy). Edző: Horváth Roland. Apátistvánfalva: Németh I. – Kovács, Sömenek, Kozó, Császár, Bartakovics Cs., Heve-si, Bicskei, Németh II. (Lovenyák), Szabó, Bartakovics F. Edző: Hevesi János. A 17. fordulóban a nárai csapatnak sikerült meg-szereznie első győzelmét, amelyet lendületesebb, magabiztosabb játékuknak köszönhetnek.

– Az életében szinte csak mellőzött tudósnak, Náray-Szabó Istvánnak az utókor megkésett háláját és tiszteletét jelzi, hogy

halálának 25. évfordulójától, 1997-től nevét viseli a Magyar Kémikusok Egyesületének 1994-ben alapított tudományos díja. De ki is volt Náray-Szabó István? A Náray-Szabó család nemességét egészen a 16. század harmincas évekéig tudta visz-szavezetni. Amikor 1532-ben a törökök sikertelenül ostromol-ták Kőszeg várát, a védelmi harcokban egy Szabó János nevű parasztember is jeleskedett. Érdemeinek elismeréseképpen ne-mesi címet kapott és falujáról, a Vas megyei Nárairól felvehet-te a nárai előnevet. E família leszármazottja volt Náray-Szabó István, aki 1899. július 20-án született Szombathelyen. A bu-dapesti műegyetem vegyészmérnöki karán 1922-ben szerzett vegyészmérnöki oklevelet. Tudományos- és kutatómunkájában döntő szerepe volt Angliában végzett tevékenységének, ahol a szilikátok szerkezetének felderítésében és rendszertanának kidolgozásában vett részt. Hazatérése után kristályszerkezeti kutatásait tovább folytatta. Foglalkozott a beton optimális kö-tési viszonyaival, a betonok savállóságával is. Nevéhez fűződik a saválló beton és a mozaikparketta-ragasztó eljárás feltalálása. A kémiai tudományok doktora címet 1957-ben szerezte meg. Küzdelmes és példamutató élete 1972. szeptember 16-án ért véget. Összeállította:

Marton Melinda

(forrás: Internet)

IN MEMORIAM Karpovics Viktor

Talán még vannak, akik most sem hallottak a nyáron történt tragédiáról. Mert ez tragédia volt, egy baleset, ami egy ember életébe került. Sokan ismertük Viktort itt a faluban. Én óvodába és iskola alsó tagozatra is együtt jártam vele. Vannak, tudom, kik nálam sokkal jobban ismerik, de tőlem sem állt olyan távol, hogy méltón meg ne emlékeznék róla:

Suhogó szellő jár a földeken,
suhogó eső áztatja orcám,
zúgó fellegek fent fejkünk fölött,
zúgó dallamot dúdol a táj.

Idén már sokszor kellett búcsúznunk
nagy emberektől, kisebbektől,
de mégis, mégis szívelszorító
ha búcsúznunk a közeliectől.

Karpovics Viktor

Közel voltál, távol voltál,
lélekhez szállt ifjú szív.
Ismeretlen ismerőssel,
búval telik meg a szív.

Az emlék messze-tova elszáll,
de az érzés megmarad
s szívében cseng bent a hangod
s mosoly-arcod megragad.

Kovács Ramóna 2007. 08. 08.

Segítsen ez a vers emlékezni mindenkinek balesetben vagy bármely más körülményben elhunyt kedves hozzátartozójára! (M. M.)

**Kovács Ramóna: Szél
(változat)**

Írtam én már nem rég
milyen heves a szél
ha jókedvében egyszer
hosszú táncra kél.

Úgy volt, hogy ismertem
milyen bőszt a tenger,
viharban csapdosott
hullámmal hogy ver.

Egyszer mégis didergőn
a napfényre kijutva
láthattam a régi szelek
még keringőt táncoltak.

De ez az új-
Na ilyen ritkán látni!-

cudarul berúgva
csárdást kezdett járni.

A Szél is csak nagyúr,
olyan magyar fajta:
addig vigad búsan
míg jóra fordul sorsa.

A Nap is ugyanúgy süt
kedvesen felette,
de már tovább alszik
s hamarabb fekszik le.

Egyik nap még az Ég
ontja-önti könnyét,
egész nap mossa
a házak tetejét,

másnap már csak tócsa
mi nyomaként maradt

s nyírfák hajolnak meg
a Szél lába alatt.

Áll az udvarunkon
sok öreg szilvafa,
de csak egy van aminek
összenőtt két ága.

Gyűrűt formáz éppen,
kicsiny alagutat,
melyen által a Szél
gyorsabban átjuthat.

S ha kinyújtja a Szél
kezét az ég felé
kecskerágót tépáz
s hordja azt szerte szét.

Elrepíti messze
a tölgyfák illatát,

amely olyan édes
mint ha szép a világ.

Amely madár, ha apró,
s megpróbál repülni,
elvinné őt a Szél
világot kerülni.

Ezért inkább alszanak
a varjak is gubbasztva,
s gondolják: „Mevár még
minket az a gélisza.”

Ily boldog időben
hát mit tehet az ember:
egyszer a szélbe kimegy
s menedéket bent lel.

Kovács Ramóna
2007. 08. 13.

Felhívás

Felhívás

Tisztelt lakótársaink! Kérjük Önöket, amennyiben szeretnének a Nárai Hírmondó szerkesztésében részt venni vagy van érdekes témájuk, jelentkezzenek nálunk! Bármilyen hír, vélemény, fénykép, kérdés érdekes lehet. Nagyon szívesen vennénk, ha a TSZ szervezésével kapcsolatos emlékeiket megosztanák velünk, s mi azokat felhasználva készíthetnénk egy összeállítást. Az egykori határzár emléke is kezd már halványulni. Pedig a mai fiatalságot is érdekelteti, hogy mi volt ennek az előnye, hátránya, mit is jelentett valójában. Tiszte-

lettel kérjük, jelentkezzen, aki tud erről mesélni. Mi szívesen megírjuk! Az Önök segítségével színesebbé, változatosabbá tehetjük újságunkat.

Kedves gyerekek!

Ismét rajzolni hívunk benneteket. Mostani RAJZPÁLYÁZATUNK témája: az ősz és az állatok. Leadási határidő: 2007. november 15., csütörtök. Munkáitokat leadhatjátok a Kossuth utca 102-ben. Kíváncsian és érdeklődve várjuk. A továbbiakról majd értesítjük az érintetteket.

Kovács Ramóna: Nem száll az ihlet

Most épp nem száll az ihlet,
most épp nem szól a Múza.
Figyelem csendben a csendet,
egy madár énekel újra.

Most épp nem száll az ihlet,
most épp nem szól a Múza.
Eltűnnek végleg a percek,
mégis mintha állna az óra.

Most épp nem száll az ihlet,
most épp nem szól a Múza.
Távolban homályos ködfolt
csodaszép erdő nyoma.

Most épp nem száll az ihlet,
most épp nem szól a Múza.
Titokzatos hangok jönnek,
elriaszt a pillanat múltja.

Most épp nem száll az ihlet,
most épp nem szól a Múza.
Fák alatt árnyak bújnak
egy ősi dalt zengve zúgva.

Most épp nem száll az ihlet,
most épp nem szól a Múza.
Az állatok nem pihennek,
újfajta csend lesz az úr ma.

Most épp nem száll ihlet...

Kovács Ramóna
2003. 07. 27.

Hírek

Kérdés

Vajon miért nem készített felvételt a falutév az utóbbi két nyilvános képviselő-testületi ülésről? Ez így egy költői kérdés. Akit a válasz is érdekel, kénytelen lesz megkérdezni az illetékestől. De ki is az? Aki tudja, adja át! (M. M.)

Internet

Előző számunkban még csak tervekről számolhattunk be. Most pedig tényként közölhetjük, hogy a Gerant Kft. kiépítette Náraiiban a kábeles Internetet. Ezáltal már két szolgáltató kínálatából választhatjuk ki a számunkra megfelelőbbet. Elmondható tehát, hogy a 2007-es esztendőben jelentősen fejlődtek szűkebb lakó-

helyünk informatikai lehetőségei. Gerencsér Antal, a Kft. ügyvezetője arról tájékoztatót, hogy a falu közigazgatási számára (Polgármesteri Hivatal, Kultúrház, Óvoda) ingyenesen biztosítja a hozzáférést. Bízunk benne, hogy erre minél hamarabb sor kerül és így értékes forintokat takaríthat meg az Önkormányzat más fontos célokra.

Lóránth Csaba

Köszönjük

Az óvoda Szülői Munkaközössége ezúton köszöni meg mindenkinek, akik a feleslegessé vált papírhulladékot részükre 13-án kihelyezték, illetve annak összegyűjtésében segédkeztek, különösen Bakonyi Eriknek, aki teherautójával vállalta az elszállítását!

Sportélet – Labdarúgás

Hét forduló játszódott le a megyei II. osztály őszi szezonjában. A Nárai jelenleg a 14. helyet foglalja el a táblázaton. Egy győzelem, egy döntetlen és öt vereség a mérleg. A rúgott és kapott gólok aránya 6–16. Az eddigi fordulókból mindössze négy pontot gyűjtött a csapat. Reményeim szerint az elkövetkezőkben ez gyarapodni fog. Egyetlen győzelmünket a szomszédos

Újperint csapata ellen szereztük meg 1:0-s eredménnyel. Csepregen már 2:0-ra vezettünk, mégis a végén ők örülhettek 3:2-es győzelmüknek. Idehaza pedig 1:0-s előnyt engedtünk ki a kezünkől és kaptunk ki a Ják csapatától 2:1-re.

Hat rúgott gólból négyet Draskovics Gábor szerzett, aki ebben az évben, a támadósorban kapott szerepet. A poszt nem ismeretlen a számára, ő már volt a csapat házi gólkirálya mielőtt a tavalyi szezont a védelemben játszotta végig. Remélhetőleg az idei évben is rátalál az igazi góllövő cipőjére. A maradék két találaton Erdei Béla és Rozmán Pál osztozott meg. Távozott a csapattól a tavalyi bajnokság házi gólkirálya Szakács Norbert, aki a Sorkifalud gárdáját választotta erre

a szezonra, valamint Skultéti László döntött úgy, hogy nem áll a csapat rendelkezésére. Érkezett Erdei Béla Kőszegről, és ismét játékra jelentkezett Horváth Attila. További öröm számomra, hogy ebben az évben is megmaradtak szurkolóink a csapat mellett, sőt néhány idegenbeli mérkőzésen több a nárai, mind a hazai drukker.

Ebben az évben ifjúsági csapatot is foglalkoztat a sportkör, 23 igazolt ifi játékos van a keretben. Két győzelemmel és öt vereséggel a nagyokhoz hasonlóan ők is a 14. helyen állnak a bajnokságban. A csapat irányítását Takács Péter vállalta magára, ő próbál a lelkes társaságból ütőképes gárdát alkotni. 16 rúgott és 42 kapott gól a mérleg hét forduló után. A rúgott gólokban többen is szerepet vállaltak. Legtöbbet, nyolcat Draskovics Dániel szerzte. Többen rúgtak két gólt: Magyaros Gergő, Németh Bence és Újhegyi Imre, valamint egy találatot tudhat magának Skultéti Benjamin és Tóth Bálint.

Az ifjúsági mérkőzések két órával a nagycsapat meccsei előtt kerülnek megrendezésre. Érdemes ezekre a találkozókra is kilátogatni. Sportbaráti üdvözléssel:

Rozmán Pál
sportkör elnök

Búcsú 2007

Hírsarok

Egyházközségi hozzájárulás

Az erre megbízott személyek a napokban megkezdték a 2007. évre esedékes Egyházközségi hozzájárulás gyűjtését, akik a szokott módon személyesen keresnek fel minden háztartást.